

Datum: 09.01.2015
Medij: RTS1
Emisija: Jutarnji program / RTS
Autori: Biljana Bojković
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Kraj	Trajanje
Emisija	09.01.2015 06:00:00	09.01.2015 09:00:00	180:00
Prilog	09.01.2015 08:32:00	09.01.2015 08:37:21	5:21

Naslov: **Gegula**

3665

Spiker

Amerikanci su imali Džija a Britanci Tomija, Francuzi *** ili Dlakavog a žargonski naziv za srpskog vojnika u balkanskim i u Prvom svetskom ratu bio je Gegula. Nosio je pušku i čaturicu u kojoj je umesto vode često bila mučenica ali je zato on iz ratova uvek izlazio kao heroj.

Biljana Bojković, reporter

I bez uniforme i bez dobrog oružja, srpski vojnik imao je ugled. Posle balkanskih ratova i pobede u Cerskoj, Kolubarskoj bitci i neprijatelji i saveznici imali su za njega samo reči hvale iako su ga često zvali Gegula.

Saša Đ Ružeskić, istoričar

Gegula, Gedža, seljak, prost čovek iz naroda, navikao da radi od rane zore do večeri, nije previše navikao na neki komfor.

Biljana Bojković, reporter

Srpski seljak bio je izdržljiviji, iskusniji i veštiji vojnik od austrougarskog. Slabije naoružan i često bez uniforme nosio je obično odelo u kome je regrutovan, čakšire, košulju, gunj, šubaru ili šajkaču i vunene čarape.

Mirjana Kraguljac Ilić, etnolog u Etnografskom muzeju

Treba naglasiti to da su ti boljitci u stvari najteže prolazili ukoliko bi pali u ruke neprijatelju jer u tom slučaju su smatrani hoškadžijama i nisu bili zaštićeni po međunarodnoj Ženevskoj konvenciji.

Saša Đ Ružeskić, istoričar

Gegula, vazda je bio nekako pocepan, mastan, prljav. Postoji jedna rečenica, čudno je to kako se naš Gegula otrombolji, ko bi rekao da ova dronja na maršu može da bude lah na bojištu.

Biljana Bojković, reporter

A lahova je bilo mnogo u srpskoj vojsci koju je činilo nekoliko jedinica. U prvom pozivu bili su muškarci od 21 do 31 godine, drugi poziv činili su oni od 32 do 37 godina. Muškarci stariji od 38 pa sve do 45 godine bili su u trećoj poziciji. U poslednjoj odbrani bilo je mladića od 18 i starijih od 50 godina. Srpska vojska je još od 1908. među prvima u svetu koristila sivo maslinastu uniformu koja se stapala sa terenom. Oficirska se od bolničke razlikovala samo po ušvicima i nekim detaljima.

Mirjana Kraguljac Ilić, etnolog u Etnografskom muzeju

Ta jedinstvena boja koju su nosili svi činovi u vojsci jer je bila simbol zajedničke, jedinstvene borbe i ravnopravnosti na bojnopolju.

Biljana Bojković, reporter

Bili su jednaki i po hrabrosti, jer je svaki vojnik srpske vojske najviše voleo ofanzivu.

Saša Đ Ružeskić, istoričar

Najbolji u napadu, dobar je i u odbrani, u povlačenju je prilično loš, dolazi ponekad i do rasula, ali najbolji je kada krene napred, onda ga teško ko zaustavlja.

Biljana Bojković, reporter

Najbolji opis neustrašivosti srpske vojske dao je nemački car Vilhem drugi. Posle proboja Solunskog fronta on je u telegramu bugarskoj vrhovnoj komandi napisao: Šezdeset dve hiljade srpskih vojnika odlučilo je o ishodu rata! Sramota! I drugi su govorili o hrabrosti i podvizima srpske vojske. Arčibald Rajs je ostavio brojne beleške a sa divljenjem je o njima pisao i američki novinar Džon Rid.

Mirjana Kraguljac Ilić, etnolog u Etnografskom muzeju

Govorili su o srpskim vojnicima da imaju jake, snažne nerve ali isto tako da su spretni jer njihove noge su kročile po stazama kojima su do tada samo divokoze išle.

Biljana Bojković, reporter

Srpski vojnik je voleo zvuk artiljerije, poštovao je oficire i nije bilo te muke koju nije mogao da izdrži.

Saša Đ Ružeskić, istoričar

Naravno trzavica je bilo u srpskoj vojsci kao i uvek kod Srba ali to nije bilo izazvano kukavičlukom već samim tim da je određena teritorija pala u neprijateljske ruke. Tom vojniku je na prvom mestu briga o njegovoj porodici, ne zanima ga ni država, ni kralj, niko, on gleda da zbrine svoju porodicu.

Biljana Bojković, reporter

I vojnik je ipak samo čovek koji se boji smrti i strada od gladi i zime. Gegula se po tome nije razlikovao

Datum: 09.01.2015
Medij: RTS1
Emisija: Jutarnji program / RTS
Autori: Biljana Bojković
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Kraj	Trajanje
Emisija	09.01.2015 06:00:00	09.01.2015 09:00:00	180:00
Prilog	09.01.2015 08:32:00	09.01.2015 08:37:21	5:21

Naslov: Gegula

80

ni od predaka ni od potomaka ali je zbog pobeda u čak tri rata postao legenda.

